

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 22P/42/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115212573
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Mizerová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2016:2115212573.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou Mgr. Luciou Mizerovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: W. W., narodená X.X.XXXX a T. W., narodený XX.X.XXXX, obe deti bytom ako matka, obe zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, Jána Bottu 4, Trnava, deti rodičov: matka T. X., rod. P., nar. X.X.XXXX, bytom X. 2, S. a otec T. W., nar. XX.X.XXXX, bytom V. 6, X., t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, o zvýšenie výživného pre maloleté deti, t a k t o

r o z h o d o l :

I. Súd s účinnosťou od 25.5.2015 zvyšuje výživné otca pre maloletú W. W. zo sumy 25,38 eur mesačne na sumu 80 eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred k rukám matky.

II. Súd s účinnosťou od 25.5.2015 zvyšuje výživné otca pre maloletého T. W. zo sumy 25,38 eur mesačne na sumu 70 eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred k rukám matky.

III. Vo zvyšku sa návrh zamietá.

IV. Nedoplatok otca na zročnom výživnom pre maloletú W. za obdobie od 25.5.2015 do 30.11.2016 vo výške 845,84 eur je otec povinný zaplatiť v mesačných splátkach po 25 eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

V. Nedoplatok otca na zročnom výživnom pre maloletého T. za obdobie od 25.5.2015 do 30.11.2016 vo výške 663,59 eur je otec povinný zaplatiť v mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným súdu dňa 25.5.2015 matka žiadala, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 10P/4/2010-86 zo dňa 15.7.2010 v časti o výživnom tak, že počnúc dňom 1.9.2014 sa výživné otca pre maloletú W. zvýši zo sumy 25,38 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne a výživné pre maloletého T. sa zvýši zo sumy 25,38 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne. V návrhu matka uviedla, že uvedeným rozsudkom boli maloleté deti zverené do jej osobnej starostlivosti a otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu sumou 25,38 eur mesačne na jedno dieťa. Náklady spojené s výchovou maloletých detí odvtedy podstatne vzrástli. Sú žiakmi základnej školy, s čím sú spojené náklady - príspevky na školu, stravné, predplatné na časopisy, oblečenie, školské potreby, poisťné, príspevok ZRPŠ atď. Otec detí ničím, ani finančne ani materiálne neprispieva na zvýšené výdavky na dcéru W. (okuliare, oblečenie, krúžky, letný tábor, škola v prírode, lyžiarsky výcvik a iné) ani na syna T.

(oblečenie, športový krúžok, letný tábor a pod.). Matka uviedla, že je zamestnaná a jej mesačný príjem je cca 400 eur. Od poslednej úpravy výživného preto nastali podstatné zmeny, ktoré odôvodňujú zvýšenie výživného.

2. Otec v písomnom vyjadrení k návrhu zo dňa 21.8.2015 uviedol, že so zvýšením výživného nesúhlasí, nakoľko jeho majetkové pomery sa od 15.7.2010 nezmenili. Vykonáva trest odňatia slobody v ÚVTOS Želiezovce.

3. Procesný opatrovník v písomnom vyjadrení k návrhu zo dňa 15.7.2015 uviedol, že odporúča návrhu matky vyhovieť a vyživovaciu povinnosť otcovi mal. detí zvýšiť primerane k jeho súčasným zárobkovým možnostiam a schopnostiam, ako aj veku a potrebám mal. detí.

4. Súd vo veci prvýkrát rozhodol rozsudkom č. k. 22P/42/2015-39 zo dňa 17.12.2015, ktorým zvýšil výživné otca pre každé maloleté dieťa s účinnosťou odo dňa podania návrhu, t. j. od 25.5.2015 zo sumy 25,38 eur mesačne na sumu zodpovedajúcu 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Na odvolanie matky bol tento rozsudok uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 23CoP/23/2016-61 zo dňa 23.5.2016 zrušený a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Z rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 23CoP/23/2016-61 zo dňa 23.5.2016 vyplýva, že na strane maloletých detí ich nástupom na základnú školu došlo k podstatnej a trvalej zmene pomerov. Zo správy ÚVTOS Želiezovce vyplýva, že otec detí nastúpil na výkon trestu dňa 26.1.2015 a koniec trestu má 26.9.2017. Je potrebné preskúmať, či otec detí pred nástupom na výkon trestu odňatia slobody pracoval, aký mal príjem, s kým žil v spoločnej domácnosti, posúdiť jeho majetkové a sociálne pomery pred tým ako nastúpil na výkon trestu odňatia slobody. Odvolací súd poukázal na to, že otec maloletých detí bol odsúdený trestným rozkazom OS Bratislava III z 22.9.2014, sp. zn. 2T 103/2014, podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 8 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a rozsudkom OS Trnava z 23.10.2014 sp. zn. 30T 52/2014, podľa § 207 ods. 3 písm. b), c) Trestného zákona so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Pokiaľ bol otec maloletých odsúdený za úmyselný trestný čin, svoju súčasnú situáciu, kedy až do septembra 2017 bude vo výkone trestu odňatia slobody, si zaviniť sám a nie je možné vychádzať iba príjmu, ktorý otec vo výkone trestu odňatia slobody dosahuje. Skutočnosť, že otec maloletých sa dopustil úmyselného zločinu, za ktorý si teraz odpykáva trest odňatia slobody je potom nutné, s použitím cit. § 75 ods. 1 Zákona o rodine posudzovať ako vzdanie sa bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, či zárobku. Následne bolo potom pri posudzovaní výživného potrebné prihliadať na schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca maloletých, ktoré by mohol dosiahnuť na slobode, ak by nebol vo výkone trestu a zároveň posúdiť zmenu pomerov otca maloletých od posledného rozhodnutia o výživnom. Odvolací súd preto uložil súdu prvej inštancie doplniť dokazovanie výsluchom otca, zisťovať jeho majetkové a sociálne pomery, zadovážiť si trestný rozkaz OS Bratislava III z 22.9.2014, sp. zn. 2T/103/2014, rozsudok Okresného súdu Trnava z 23.10.2014, sp. zn. 30T/52/2014 a vykonať dokazovanie v smere - do kedy bol vo výkone trestu odňatia slobody po rozhodnutí Okresného súdu Trnava č. k. 10P/4/2010-86 zo dňa 15.7.2010, kde a s kým žil po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, či pracoval a kde, aký mal príjem, z čoho žil a uhrádzal svoje náklady, aké vysoké mal výdavky, koľko má vyživovacích povinností, aký má ukončenú školu, či má nejaké zdravotné obmedzenia, kde všade doposiaľ pracoval, z akého dôvodu nepracoval, prečo nebol evidovaný ako nezamestnaný.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca, procesného opatrovníka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to: rodnými listami mal. detí, lustráciami v Sociálnej poisťovni, poštovými peňažnými poukazmi, príjmovými pokladničnými dokladmi, platobnými príkazmi preukazujúcimi výdaje matky, objednávkou okuliarov pre mal. W., potvrdením o poberaní prídavkov na deti, potvrdením matky o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti za zdaňovacie obdobie 2014, správou z prešetrovaných pomerov z 15.7.2015, potvrdením ÚPSVaR Trnava zo dňa 13.7.2015, správou ÚVTOS Želiezovce zo dňa 28.10.2015, prehľadom pracovnej odmeny otca za 2-9/2015, potvrdením o príjme matky za 1-10/2015, správou ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 28.6.2016 a potvrdením o príjme otca v tomto ústave za obdobie od 4/2010 - 4/2011, správou ÚVTOS Želiezovce zo dňa 6.7.2016 a prehľadom jeho pracovnej odmeny za obdobie od 2/2015 - 5/2016, trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II č. k. 2T/103/2014 zo dňa 22.9.2014, rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 30T/52/2014 zo dňa 23.10.2014, uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 19.5.2015, potvrdením

súdneho exekútora JUDr. Juraj Rácik v exekučnej veci sp. zn. EX 119/2014, potvrdením ÚPSVaR Trnava o náhradnom výživnom za roky 2015 - 2016, ako aj s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu spisová značka 10P/4/2010.

7. Matka najskôr v konaní uviedla, že žije s priateľom, majú v podnájme dvojizbový byt, mesačné nájomné je 330 eur. Matkin priateľ pracuje na polovičný úväzok, má príjem asi 120 eur mesačne. Maloleté deti chodia do základnej školy na Spartakovskej ulici. Na jedáleň a družinu pre obe deti matka platí mesačne asi 70 až 80 eur. Maloletá W. potrebuje okuliare, deti majú náklady na školské potreby. Zdravotný stav detí je dobrý, mávajú iba bežné choroby. Okrem nájomného matka spláca exekúciu za spoločný dlh, ktorý majú s T. W.. Z výplaty jej strhávajú jednu štvrtinu. Tento úver si brali, aby zabezpečili potreby detí. Deťom platí tiež školské výlety. Na každé dieťa minie zhruba 100 eur mesačne, aj vrátane ostatných výdavkov na stravu a oblečenie. S otcom detí matka nie je v kontakte, otec sa s deťmi nekontaktuje. Otec detí aj keď nebol vo výkone trestu, na deti vôbec neprispieval. Matka poberá náhradné výživné vo výške 25,38 eur na každé dieťa a rodinné prídavky. Zvýšené výdavky na deti predstavujú školné, stravné, oblečenie a krúžky. Vzhľadom na aktuálnu situáciu otca detí, matka žiadala zvýšiť výživné pre mal. W. na sumu 80 eur mesačne a na mal. T. na sumu 70 eur mesačne.

8. Neskôr v konaní matka uviedla, že sa dňa 11.6.2016 za svojho partnera vydala, čaká ďalšie dieťa, termín pôrodu má 6.12.2016. Naďalej platia nájomné vo výške 330 eur mesačne. Matka poberá prídavky na deti, náhradné výživné, takisto je jej vyplácané vymožené výživné od exekútora JUDr. Rácika, v rôznych výškach. Matka dostáva nemocenské dávky, pretože bola na rizikovom tehotenstve, od 25.10.2016 nastupuje na materskú dovolenku. Manžel matky sa zamestnal cez agentúru Pro Act People v Ikea Trnava ako robotník, čistú mzdu bude mať cca 500 eur mesačne. Súhlasila by so sumou výživného 80 eur na W. a 70 eur na T..

9. Otec v konaní uviedol, že je vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Želiezovce, ako odsúdený požiadal o zasielanie finančných prostriedkov na výživné pre mal. W. a T., je zaradený do práce, výšku výživného počas výkonu trestu odňatia slobody nevie ovplyvniť. Po prepustení z výkonu trestu v apríli 2010 bol bezdomovec, pracoval brigádne, nebol evidovaný na úrade práce. Brigádne si vedel zarobiť asi 25 eur týždenne. Potom si našiel podnájom od februára 2013, za ktorý platil 250 eur mesačne, býval sám. Pracoval s spoločnosťou OLO, Bratislava, zarábala približne 400 eur, tu pracoval až do nástupu trestu v roku 2015. Okrem nájomného mal len bežné výdavky na stravu a cestovné približne 150 eur mesačne. Okrem maloletej W. a T. otec inú vyživovaciu povinnosť nemá. Otec uviedol, že má iba základné vzdelanie, pracoval v rôznych zamestnaniach. Je zdravý, nemá zdravotné obmedzenia, nemá zvýšené výdavky v súvislosti so svojím zdravotným stavom. V súčasnosti jeho výdaje predstavujú výdavky na výživné a exekúcie, ktoré mu strhávajú z príjmu, iné výdaje otec nemá. Nevlastní majetok väčšej hodnoty. Uviedol, že súhlasí s výživným vo výške 80 eur na mal. W. a vo výške 70 eur na mal. T..

10. Procesný opatrovník v konaní uviedol, že odporúča návrhu matky na zvýšenie výživného vyhovieť a výživné otca pre mal. deti zvýšiť primerane potrebám detí a zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca, a to vzhľadom na to, že od poslednej úpravy výživného uplynula dlhšia doba a náklady na starostlivosť a výživu maloletých detí sa zvýšili. Na základe vyjadrení oboch rodičov, procesný opatrovník uviedol, že súhlasí s navrhovanou sumou výživného 80 eur na mal. W. a 70 eur na mal. T., nakoľko tieto sumy sú v záujme mal. detí.

11. Z rodného listu mal. W. W., nar. X.X.XXXX vyplýva, že jej otcom je T. W., nar. XX.X.XXXX a matkou T. P., nar. X.X.XXXX.

12. Z rodného listu mal. T. W., nar. XX.X.XXXX vyplýva, že jeho otcom je T. W., nar. XX.X.XXXX a matkou T. P., nar. X.X.XXXX.

13. Z pripojeného spisu sp. zn. 10P/4/2010 súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 10P/4/2010-86 zo dňa 15.7.2010, právoplatným dňa 11.8.2010 boli maloleté deti W. a T. zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá bola určená za zákonnú zástupkyňu maloletých detí, otcovi bolo uložené platiť výživné pre maloleté deti od 26.2.2010 do 30.6.2010 vo výške 25,36 eur na mal. W. a vo výške 25,36 eur na mal. T. a s účinnosťou od 1.7.2010 naďalej na mal. W. vo výške 25,38 eur a na mal. T. vo výške 25,38 eur, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Otcovi tiež bolo uložené zaplatiť nedoplatok na zročnom výživnom pre maloleté deti za obdobie od 26.2.2010 do 30.6.2010. Z odôvodnenia predmetného rozsudku vyplýva, že matka v čase tohto rozhodovania súdu bola nezamestnaná, evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, od 1.2.2010 poberala dávky a príspevky v hmotnej núdzi v sume 210,30 eur mesačne a prídavky na deti v sume 43,98 eur mesačne. Matka žila u svojej matky Y. P., zamestnanej v tom čase v ŽOS Trnava a.s. s príjmom 472,88 eur. Otec detí bol v tom

čase od 22.2.2010 vo výkone trestu odňatia slobody, nebol pracovne zaradený. Neprispieval na výživu detí žiadnym spôsobom od nástupu na výkon trestu odňatia slobody. Matka iné vyživovacie povinnosti nemala, otec mal ešte vyživovaciu povinnosť k v tom čase mal. P. W., nar. X.X.XXXX a k plnoletému H. W., nar. XX.X.XXXX. Pretože otec detí bol v tom čase bez príjmu, súd mu určil povinnosť platiť výživné na každé dieťa v minimálnom rozsahu stanovenom zákonom, t. j. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa.

14. Zo správy o prešetrených pomeroch zo dňa 15.7.2015 vyplýva, že matka v tom čase žila s deťmi a priateľom N.. I. X. v 2-izbovom prenajatom byte. Matka pracovala ako operátorka výroby v Samsung Voderady, matkin priateľ pracoval na polovičný úväzok v Západoslovenskom múzeu Trnava. Mal. W. od septembra 2015 navštevovala 5. ročník a mal. T. 4. ročník ZŠ na Spartakovskej ulici v Trnave. Maloleté deti majú k dispozícii samostatnú izbu. V domácnosti neboli zistené nedostatky. S otcom detí matka nie je v žiadnom kontakte, otec sa o deti nezaujíma, neprispieva na ne. Matka poberá na deti náhradné výživné.

15. Z lustrácií v Sociálnej poisťovni vyplýva, že otec v období od 19.1.2010 - 24.2.2010 pracoval na dohodu v spoločnosti INDEX NOSLUŠ s. r. o., od 20.1.2010 do 19.2.2010 pracoval na dohodu v spoločnosti EKOPLASTKA SLOVAKIA spol. s r. o., od 15.4.2010 - 12.4.2011 bol pracovne zaradený vo výkone trestu v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, od 24.2.2015 je pracovne zaradený ako odsúdený v ÚVTOS Želiezovce.

16. Z lustrácií v Sociálnej poisťovni vyplýva, že matka pracovala od 25.10.2013 do 31.12.2014 pre EDYMAX SE a od 1.1.2015 je zamestnancom Samsung Display Slovakia, s.r.o.

17. Podľa potvrdenia ÚPSVaR Trnava zo dňa 13.7.2015, matka poberá prídavky na dve deti spolu v sume 47,04 eur.

18. Podľa Potvrdenia o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti za zdaňovacie obdobie 2014 od EDYMAX SE Bratislava, matka mala v roku 2014 čiastkový základ dane 4.193,22 eur, z čoho vyplýva priemerný čistý mesačný príjem 349,44 eur. Na mal. deti jej bol za obdobie 9-12/2014 vyplatený daňový bonus spolu v sume 171,28 eur.

19. Podľa potvrdenia ÚPSVaR Trnava, matka poberá prídavky na deti vo výške 23,52 eur na každé dieťa, náhradné výživné poberá od septembra 2014 vo výške 25,38 eur mesačne na každé dieťa. Dávky v hmotnej núdzi poberala naposledy za január 2014.

20. Podľa potvrdenia o príjme matky od zamestnávateľa Samsung Display Slovakia s.r.o. za obdobie od 1/2015 - 10/2015, matka mala priemerný čistý mesačný príjem 566,63 eur.

21. Podľa matkou predložených platobných príkazov z Tatra banka, a.s. za 1-6/2015, matka platila nájomné vo výške 360 eur mesačne.

22. Podľa príjmových pokladničných dokladov Základnej školy s materskou školou Spartakovská 5, Trnava, matka platí za školskú družinu na dve deti sumu 24 eur.

23. Podľa predložených ústrižkov poštových peňažných poukazov, matka platí za stravu v školskej jedálni mesačne od 20 až 28 eur na dieťa.

24. Podľa objednávky okuliarov pre mal. W. z 15.10.2013, tieto stáli 82 eur.

25. Podľa Potvrdenia o príjme otca v spoločnosti Index Nosluš s. r. o., otec pracoval na dohodu o vykonaní práce od 19.1.2010 do 24.2.2010, pričom jeho čistý príjem bol 0 eur.

26. Podľa potvrdenia o príjme otca v spoločnosti EKOPLASTKA SLOVAKIA spol. s r. o. (na č. I. 22 spisu sp. zn. 10P/4/2010), otec pracoval v danej spoločnosti na základe dohody o vykonaní práce od 20.1.2010 do 19.2.2010 na vykonávanie pomocných prác pri spracovaní odpadových plátov ako brigádnik pri riešení výnimočnej situácie vo výrobe, jeho čistý príjem v 1/2010 bol 115,02 eur a v 2/2010 bol 166,03 eur.

27. Podľa správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 28.6.2016, otec v tomto ústave nastúpil výkon trestu odňatia slobody dňa 22.2.2010 a koniec trestu mal dňa 12.4.2011. Podľa potvrdenia o príjme, otec bol v tomto ústave pracovne zaradený od 4/2010, jeho priemerná čistá mesačná mzda za obdobie od 4/2010 - 4/2011 bola 87,25 eur priemerne mesačne.

28. Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce zo dňa 28.10.2015 vyplýva, že do tohto ústavu bol otec umiestnený 17.2.2015 za účelom ďalšieho výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia. Koniec trestu má 26.9.2017. Predtým bol v ÚVTOS Bratislava od 26.1.2015 a od 10.2.2015 bol v ÚVTOS Leopoldov. Pracovne bol zaradený na pracovisku s dohľadom ručného šitia obuvi, potom na pracovisku balenia kozmetických výrobkov a aktuálne je pracovne zaradený na pracovisku poľnohospodárskeho charakteru. Evidujú, že má vyživovaciu povinnosť na dve deti.

29. Z prehľadu pracovnej odmeny otca - odsúdeného počas pracovného zaradenia v ÚVTOS Želiezovce za obdobie od 2/2015 do 9/2015 vyplýva, že priemerná čistá mesačná mzda otca za toto obdobie bola 46,85 eur.

30. Zo správy ÚVTOS Želiezovce zo dňa 6.7.2016 vyplýva, že otec bol pracovne zaradený od 24.2.2015 do 29.2.2016, v súčasnosti je pracovne zaradený od 16.3.2016. Jeho priemerná čistá mesačná mzda za obdobie od 2/2015 do 12/2015 bola 54,92 eur a za obdobie od 1/2016 do 5/2016 bola 97,78 eur.

31. Podľa Trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 2T/103/2014 zo dňa 22.9.2014 bol otec uznaný za vinného pre prečin ublíženia na zdraví za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody na 8 mesiacov v ústave so stredným stupňom stráženia.

32. Podľa rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 30T/52/2014 zo dňa 23.10.2014, bol otec uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy (neplatenie výživného pre mal. W. a mal. T.), za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody na dva roky so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Krajský súd v Trnave uznesením zo dňa 19.5.2015 vzal na vedomie späťvzatie odvolania obžalovaným.

33. Podľa potvrdenia súdneho exekútora JUDr. Juraja Rácika zo dňa 31.10.2016, exekúcia pod sp. zn. EX 119/2014 sa vedie na základe exekučného titulu - rozhodnutia sp. zn. 10P/4/2010 zo dňa 15.7.2010, v prospech oprávnených 1. mal. W. W.C. a 2. mal. T. W., proti povinnému T. W., a to pre vymoženie zameškaného výživného do 30.9.2014 vo výške 2.795,98 eur a bežného výživného od 1.10.2014 vo výške 50,76 eur (2 x 25,38 eur) mesačne. Matke oprávnených boli zaslané platby: 16.6.2016 - 158,44 eur, dňa 13.7.2016 - 44,04 eur, dňa 16.8.2016 - 41,71 eur, dňa 16.9.2016 - 31,34 eur, dňa 12.10.2016 - 23,78 eur.

34. Podľa potvrdení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 9.11.2016, matke je na obe maloleté deti od 9/2014 vyplácané náhradné výživné vo výške 25,38 eur na každé dieťa.

35. Predmetom konania je rozhodovanie o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté deti W. a T..

36. Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

37. Podľa ustanovenia § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

38. Podľa ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

39. Podľa ustanovenia § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

40. Podľa ustanovenia § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

41. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

42. Podľa ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

43. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery.

44. Podľa ustanovenia § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

45. Podľa ustanovenia § 121 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

46. Podľa ustanovenia § 232 ods. 4 Civilného sporového poriadku, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

47. Predmetom konania je rozhodovanie o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté deti W. a T.. Preto bolo potrebné v predmetnej veci preskúmať, či oproti predchádzajúcej úprave výživného došlo k takej zmene pomerov, ktoré by boli podstatnou zmenou okolností v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine, odôvodňujúcou zmenu pôvodného rozhodnutia súdu o výživnom v konaní sp. zn. 10P/4/2010. Relevantnosť zmeny sa zisťuje porovnaním nových pomerov s pôvodnými pomermi. Súd musí skúmať okolnosti, t.j. schopnosti, možnosti, majetkové pomery v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom a po jeho vydaní, tieto porovnať a po komplexnom zhodnotení posúdiť, ktoré zmeny prevažujú a či zakladajú dôvod pre zmenu, v kladnom prípade pre akú zmenu a od ktorého času. Zmena pomerov môže byť odôvodnená jednak okolnosťami na strane povinného (napr. strata zamestnania, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov), ale tiež na strane oprávneného - v tomto prípade maloletých detí (napr. zmena potrieb u školopovinných detí súvisiacich s prechodom na iný stupeň školského systému) a jednak vývojom životných nákladov. Rozhodujúce sú odôvodnené potreby oprávneného, teda maloletého dieťaťa, ktoré môžu byť rôzne, sú závislé predovšetkým od zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, nadania dieťaťa, spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie a jeho uplatnenia v spoločenskom živote. Výraznou mierou sú potreby mal. dieťaťa bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinného, teda oboch rodičov, na ktoré súd pri rozhodovaní o výživnom tiež prihliada. Povinnosťou oboch rodičov bez ohľadu na to, či s deťmi žijú v spoločnej domácnosti, je venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy svojich detí a podieľať sa tak na všestrannom vývoji svojich detí, ktoré nie sú schopné ešte samé sa živiť a ktoré sú z tohto dôvodu odkázané v plnej miere na svojich rodičov.

48. Z vykonaného dokazovania a zisteného stavu veci vyvodil súd ten záver, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný, i keď nie v celom rozsahu ako navrhovala v návrhu zo dňa 25.5.2015. Od ostatného určenia výživného rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 10P/4/2010-86 zo dňa 15.7.2010, právoplatným dňa 11.8.2010, došlo na strane maloletých detí k zmene okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Obe maloleté deti od poslednej úpravy výživného v roku 2010 vyrástli, sú staršie o 6 rokov, fyzicky i duševne vyspelejšie, v dôsledku čoho sa úmerne ich veku (12 rokov a 10 rokov) podstatne zvýšili náklady spojené s uspokojovaním ich odôvodnených hmotných potrieb (ošatenie, obuv, jedlo, školské potreby a pod.), ako aj ďalších potrieb pre ich výchovu, vývoj a výživu. Na rozdiel od predchádzajúcej úpravy výživného, kedy obe maloleté deti ešte nechodili do školy, v súčasnosti je mal. W. žiačkou 6. ročníka základnej školy a mal. T. je žiakom 5.ročníka základnej školy. Matka uviedla, že jej mesačné výdavky sú približne po 100 eur na každé dieťa. Uviedla, že na školskú jedáleň a družinu pre obe deti platí mesačne od 70 do 80 eur. Ďalej má náklady na školské potreby, príspevok ZRPŠ, krúžky, tábory pre deti, na ich oblečenie a stravu. Zdravotný stav detí je dobrý, majú iba bežné choroby. Maloletá W. nosí okuliare.

49. Súd v konaní skúmal i schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinných, teda oboch rodičov. Na strane matky súd zistil, že na rozdiel od času poslednej úpravy výživného, bola matka zamestnaná v spoločnosti EDYMAX SE Bratislava kde mala v roku 2014 priemerný čistý mesačný príjem 349,44 eur. Neskôr pracovala v spoločnosti Samsung Display Slovakia, s.r.o., kde jej priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od 1/2015 - 10/2015 bol 566,63 eur. Neskôr matka z dôvodu rizikového tehotenstva poberala nemocenské dávky, od 25.10.2016 je na materskej dovolenke a poberať materské. Matka ďalej poberať prídavky na deti po 23,52 eur, od septembra 2014 poberať pre mal W. a mal. T. náhradné výživné vo výške 25,38 eur mesačne na každé dieťa a okrem toho sa vedie exekúcia pre vymoženie výživného pre maloleté deti, na základe čoho sú jej vyplácané exekútorom sumy vymoženého výživného. Matka sa t. č. vydala, má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. V. X., nar. XX.XX.XXXX, jej manžel pracuje v spoločnosti Pro Act People v Ikea Trnava ako robotník, s priemernou čistou mesačnou mzdou cca 500 eur. Platia nájomné 330 eur mesačne, matka má tiež exekúciu, pre spoločný dlh s otcom detí.

50. Na strane otca súd zistil, že v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom bol otec detí vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou odkiaľ bol prepustený dňa 12.4.2011. Otec bol v tomto ústave pracovne zaradený od 4/2010, jeho priemerná čistá mesačná mzda za obdobie od 4/2010 - 4/2011 bola 87,25 eur priemerne mesačne. Otec uviedol, že následne bol bezdomovec, pracoval brigádnicke, čím si vedel zarobiť sumu cca 25 eur týždenne, nebol evidovaný na úrade práce. Neskôr až do nástupu na výkon trestu v roku 2015 pracoval v spoločnosti OLO, Bratislava, kde zarábala približne 400 eur. Podľa lustrácií v Sociálnej poisťovni však táto spoločnosť odvody za otca neodvádzala, súdu sa z Obchodného registra túto spoločnosť nepodarilo identifikovať. Otec tiež uviedol, že v tom čase býval sám v podnájme za 250 eur mesačne, mal len bežné výdavky na stravu a cestovné približne 150 eur mesačne. Otec nastúpil na ďalší výkon trestu odňatia slobody dňa 26.1.2015 najskôr do ÚVTOS Bratislava, od 10.2.2015 do ÚVTOS Leopoldov a od 17.2.2015 vykonáva trest odňatia slobody v ÚVTOS Želiezovce, koniec trestu má 26.9.2017. V ÚVTOS Želiezovce bol pracovne zaradený od 24.2.2015 do 29.2.2016, v súčasnosti je pracovne zaradený od 16.3.2016. Jeho priemerná čistá mesačná mzda za obdobie od 2/2015 do 12/2015 bola 54,92 eur a za obdobie od 1/2016 do 5/2016 bola 97,78 eur. Otec majetok väčšej hodnoty nevlastní, má iba základné vzdelanie, pracoval v rôznych zamestnaniach, je zdravý, nemá žiadne zdravotné obmedzenia. Okrem maloletej W. a maloletého T. otec inú vyživovaciu povinnosť nemá, jeho ďalšie dve deti sú toho času plnoleté, úradom práce na ne prídavky na deti vyplácané nie sú, z toho vyplýva, že už nadobudli schopnosť samostatne sa živiť. Otec v rámci svojho výsluchu uviedol, že súhlasí s výživným vo výške 80 eur na mal. W. a vo výške 70 eur na mal. T..

51. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti mal súd za to, že na strane maloletých detí sú dôvody pre zvýšenie výživného, a to predovšetkým vzhľadom na dlhšie časové obdobie, ktoré uplynulo od poslednej úpravy výživného, odkedy maloleté deti začali chodiť do školy. Obe deti chodia tiež na krúžky, tábory, majú výdavky na školské pomôcky, stravu v školskej jedálni a výdavky na školskú družinu. Obe deti rastú, vyvíjajú sa, s čím sú spojené výdavky na oblečenie a stravu. U matky súd zistil, že na jej strane došlo tiež k zmene pomerov, keď na rozdiel od času poslednej úpravy výživného, matka už nie je nezamestnaná a nepoberá dávky a príspevky v hmotnej núdzi, ale od poslednej úpravy výživného bola zamestnaná, jej priemerný mesačný čistý príjem v roku 2014 bol 349,44 eur a v roku 2015 bol 566,63 eur. V súčasnosti sa matka vydala, má ďalšiu vyživovaciu povinnosť, so svojím tretím dieťaťom bola na rizikovitom tehotenstve, poberala nemocenské dávky, v súčasnosti je na materskej dovolenke a poberá materské. Manžel matky najskôr pracoval na polovičný úväzok v Západoslovenskom múzeu v Trnave s priemerným čistým mesačným príjmom 120 eur mesačne, neskôr sa zamestnal s priemerným čistým mesačným príjmom cca 500 eur mesačne. Pravidelné mesačné výdaje matky predstavuje nájomné vo výške 330 eur mesačne. U matky súd prihliadal na skutočnosť, že zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté deti a má ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Otec detí od poslednej úpravy výživného kedy bol vo výkone trestu odňatia slobody, z ktorého bol prepustený v apríli r. 2014, pracoval najskôr brigádnicke, neskôr sa zamestnal s priemerným čistým mesačným príjmom cca 400 eur mesačne. Bol znova odsúdený, a to trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 2T/103/2014 zo dňa 22.9.2014 pre prečin ublíženia na zdraví, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody na 8 mesiacov v ústave so stredným stupňom stráženia a rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 30T/52/2014 zo dňa 23.10.2014 pre prečin zanedbania povinnej výživy, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody na dva roky so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Výkon trestu nastúpil v januári r. 2015, od februára 2015 bol pracovne zaradený, koniec trestu má 26.9.2017. Podľa pre súd prvej inštancie právne záväzného záveru odvolacieho súdu vysloveného v uznesení č. k. 23CoP/23/2016-61 zo dňa 23.5.2016, pokiaľ bol otec maloletých detí odsúdený za úmyselný trestný čin, svoju súčasnú situáciu, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, si zavinil sám, a teda nie je možné vychádzať iba z jeho príjmu, ktorý dosahuje vo výkone trestu odňatia slobody. Skutočnosť, že sa otec detí dopustil úmyselného trestného činu, za ktorý si odpykáva trest odňatia slobody, je nutné podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine posudzovať ako vzdanie sa bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, či zárobku. Preto je potrebné prihliadať na jeho schopnosti a možnosti, ktoré by mohol dosiahnuť, ak by bol na slobode. Na základe doplneného dokazovania súd zistil, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody v roku 2011, otec pracoval s priemerným čistým mesačným príjmom 400 eur. V januári r. 2015 potom znova nastúpil do výkonu trestu kde bude do 26.9.2017. Z dostupných lustrácií, ani na základe výpovede otca sa súdu iný jeho príjem, ktorý by dosahoval po prepustení z výkonu trestu v roku 2011, zistiť nepodarilo. Otec detí má iba základné vzdelanie, vykonával rôzne manuálne, najmä pomocné práce. Nevlastní žiaden majetok väčšej hodnoty. Súd preto ustálil, že otec detí je schopný dosahovať priemerný čistý mesačný príjem 400 eur.

Z tohto príjmu potom oboma rodičmi ustálené výživné, keď matka zľavila zo svojho pôvodného návrhu, ktorým sa domáhala výživného v sume 150 eur mesačne na každé dieťa a požadovala už len výživné pre W. v sume 80 eur mesačne a pre T. v sume 70 eur mesačne, s ktorou výškou výživného nakoniec otec v rámci svojho výsluchu pred dožiadaným Okresným súdom Levice dňa 3.8.2016, súhlasil, potom súd považoval ustálené výživné pre maloletú W. v sume 80 eur mesačne a pre maloletého T. v sume 70 eur mesačne, za primerané a zohľadňujúce záujmy a odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj skutočné možnosti, schopnosti otca mal. detí.

52. Vzhľadom na to, že na strane maloletých detí jednoznačne nastala zmena pomerov, ktorá je dôvodom pre zvýšenie výživného, a takto určené výživné zohľadňuje príjem, ktorý by bol otec schopný dosahovať, ak by bol na slobode, zvýšil súd vyživovaciu povinnosť otca odo dňa podania návrhu matky na súd, t. j. od 25.5.2015, pre maloletú W. z doterajšej sumy 25,38 eur mesačne na sumu 80 eur mesačne a pre mal. T. z doterajšej sumy 25,38 eur mesačne na sumu 70 eur mesačne, ktoré výživné je otec pre každé dieťa povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

53. Vo zvyšnej časti (do výšky požadovaného výživného 150 eur na každé dieťa) súd návrh matky na zvýšenie výživného zamietol, pretože nezistil také majetkové alebo príjmové pomery otca, ktoré by umožňovali platenie takéhoto výživného. Rovnako súd nevyhovел návrhu matky na zvýšenie výživného späťne od 1.9.2014, pretože nezistil a matka nepreukázala žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré by odôvodňovali zvýšenie výživného späťne pred podaním návrhu na súd.

54. Matka za obdobie od 25.5.2015 poberala od úradu práce náhradné výživné vo výške 25,38 eur na každé dieťa. Toto náhradné výživné je pohľadávkou úradu práce. Zároveň jej bolo súdnym exekútorom JUDr. Jurajom Rárikom vyplatené vymožené výživné spolu vo výške 299,31 eur (16.6.2016 - 158,44 eur, dňa 13.7.2016 - 44,04 eur, dňa 16.8.2016 - 41,71 eur, dňa 16.9.2016 - 31,34 eur, dňa 12.10.2016 - 23,78 eur). Podľa § 46 ods. 6 z. č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, ak ide o exekúciu na vymożenie pohľadávky na výživnom, postupuje exekútor v súlade s odsekmi 4 a 5 tak, že prijaté plnenia použije vždy najskôr na bežné výživné. Z toho vyplýva, že vymožené sumy výživného slúžili na úhradu bežného výživného na daný mesiac.

55. Zvýšením výživného vznikol otcovi nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 25.5.2015 do 30.11.2016 pre maloletú W. v sume 845,84 eur, a to za 7 dní mesiaca máj 2015 nedoplatok 12,33 eur (t. j. 80 eur - 25,38 eur /suma poberaného náhradného výživného/ = 54,62 eur; $54,62 \text{ eur} : 31 \text{ dní} \times 7 \text{ dní} = 12,33 \text{ eur}$) a nedoplatok za mesiace jún r. 2015 až november r. 2016 t. j. $18 \times 54,62 \text{ eur} = 983,16 \text{ eur}$, teda spolu nedoplatok 995,49 eur (12,33 eur + 983,16 eur). Z tejto sumy bola odpočítaná polovica výživného vymoženého súdnym exekútorom, vyplateného matke t. j. 1 z 299,31 eur je 149,65 eur. Nedoplatok otca na výživnom pre mal. W. tak predstavuje sumu 995,49 eur - 149,65 eur = 845,84 eur. Vzhľadom na výšku nedoplatku uložil súd otcovi povinnosť zaplatiť tento nedoplatok v mesačných splátkach po 25 eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

56. Pre maloletého T. vznikol otcovi nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 25.5.2015 do 30.11.2016 v sume 663,59 eur, a to za 7 dní mesiaca máj 2015 nedoplatok 12,33 eur (t. j. 70 eur - 25,38 eur /suma poberaného náhradného výživného/ = 44,62 eur; $44,62 \text{ eur} : 31 \text{ dní} \times 7 \text{ dní} = 10,08 \text{ eur}$) a nedoplatok za mesiace jún r. 2015 až november r. 2016 t. j. $18 \times 44,62 \text{ eur} = 803,16 \text{ eur}$, teda spolu nedoplatok 813,24 eur (10,08 eur + 803,16 eur). Z tejto sumy bola odpočítaná polovica výživného vymoženého súdnym exekútorom, vyplateného matke t. j. 1 z 299,31 eur je 149,65 eur. Nedoplatok otca na výživnom pre mal. T. tak predstavuje sumu 813,24 eur - 149,65 eur = 663,59 eur. Vzhľadom na výšku nedoplatku uložil súd otcovi povinnosť zaplatiť tento nedoplatok v mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

57. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu, pretože prejednával vec v konaní, ktoré mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.